

УДК 351/354

DOI: 10.35432/tisb292023289078

Павло Білас*магістр публічного управління**<https://orcid.org/0000-0001-8161-2671>**e-mail: bilaspavlo@ukr.net*

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Стаття присвячена теоретичному обґрунтуванню публічного управління молодіжною політикою та розробці практичних рекомендацій із визначення пріоритетних напрямів та шляхів їх вдосконалення в умовах євроінтеграції України.

Розкрито сутність забезпечення діяльності молоді у публічному управлінні. Досліджено європейські стандарти забезпечення участі молоді в публічному управлінні. Охарактеризовано механізми забезпечення і стан діяльності молоді в публічному управлінні країн-членів ЄС та України, здійснено їх порівняльний аналіз. Запропоновано напрями вдосконалення публічного управління молодіжною політикою України в умовах євроінтеграції на найближчі роки, якими мають стати: забезпечення фінансової підтримки діяльності молоді в публічному управлінні, розвиток молодіжної інфраструктури, запровадження дієвої інформаційної політики, розвиток навичок щодо участі молоді в публічному управлінні.

Ключові слова: молодь, участь, публічне управління, євроінтеграція, молодіжна політика, механізми забезпечення.

Pavlo Bilas*Master of Public Administration**<https://orcid.org/0000-0001-8161-2671>**e-mail: bilaspavlo@ukr.net*

PUBLIC ADMINISTRATION IN THE SPHERE OF YOUTH POLICY OF UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

The article is devoted to the theoretical substantiation of public management of youth policy and the development of practical recommendations for determining priority directions and ways of their improvement in the conditions of the European integration of Ukraine.

The essence of ensuring youth activities in public administration is revealed. European standards for ensuring youth participation in public administration have been studied. The mechanisms of support and the state of youth activity in the public administration of the EU member states and Ukraine are characterized, and their comparative analysis is carried out. Directions for improving the public management of Ukraine's youth policy in the conditions of European integration for the coming years are proposed, which should be: provision of financial support for youth activities in public administration, development of youth infrastructure, introduction of an effective information policy, development of skills for youth participation in public administration.

Key words: youth, participation, public administration, European integration, youth policy, mechanisms of support.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Угода про асоціацію між Україною з одного боку та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншого боку, встановлює нові цілі, зокрема щодо відносин між органами державної влади та місцевого самоврядування. Це необхідно для впровадження європейських стандартів у суспільне життя. В Україні участь молоді в публічному управлінні є важливою умовою успішних соціально-економічних і політичних перетворень та подальшого суспільного розвитку.

Як засвідчує досвід європейських країн, участь молоді в публічному управлінні відкриває їй доступ до додаткових ресурсів (людських, фінансових, технічних тощо), дає змогу формувати й реалізовувати ефективну публічну політику в різних сферах життєдіяльності, запобігати корупційним ризикам та впроваджувати принципи належного врядування. Невідкладність та масштабність впроваджуваних змін зумовлюють потребу в розробці державних механізмів забезпечення участі молоді в публічному управлінні в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Як вважає В. Барабаш, нагальною потребою сучасності стала необхідність співпраці державних структур і молодіжних об'єднань, згуртування сил для реалізації реальних потреб молоді. Йдеться про співпрацю у розробці та реалізації державної молодіжної політики загалом, та у розробці окремих програм тощо. Тільки за таких умов можливий демократичний розвиток системи громадських об'єднань в Україні, налагодження принципів та дієвих стосунків між ними та органами державного управління у справах молоді [4].

На думку М. Головатого діяльність молоді повинна розглядатись з погляду трьох основних взаємозв'язаних аспектів: що може дати молоді суспільство, держава для її розвитку, соціального громадянського становлення і самореалізації; на що спроможна і може дати сама молодь суспільству, державі для її поступального, прогресивного розвитку та функціонування; як найповніше можна використати, зреалізувати потенціал молоді не лише у власних, а й суспільних інтересах [1].

Автор Ю. Криворучко вважає, що держава та суспільство повинні забезпечити якісну освіту, рівні можливості для розкриття творчого, професійного, інтелектуального потенціалу молоді, конкурентоздатність молоді на ринку праці, підтримку молодих сімей, формування національної і громадської свідомості серед молоді, задоволення інших потреб молоді.

С. Фарр, Р. Патнем і Р. Далтон стверджують, що немає кризи демократії, що переважна частина населення залишається прихильною демократичним ідеалам і цінностям. Більше того, як зазначає А. Івашук, демократичні країни обходять недемократичні за показниками тривалості життя, рівня дитячої смертності, поширення освіти [16].

Одне зі старих визначень "молодь" було запропоноване соціологом В.Лісовським в 1968 році. Він описав молодь як покоління людей, які проходять стадію соціалізації та засвоюють різноманітні соціальні функції, такі як освіта, професійний розвиток та культурні цінності. Віковий діапазон молоді, залежно від історичних та соціальних умов, може диференціюватися від 16 до 35 років [9].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета даного дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні сутності публічного управління та розробці пропозицій щодо вдосконалення механізмів забезпечення участі молоді в публічному управлінні в контексті євроінтеграції України.

Для досягнення мети дослідження перед нами постали такі завдання: визначити теоретико-методологічні засади публічного управління молодіжною політикою; дослідити сутність європейських стандартів забезпечення участі молоді в публічному управлінні; розробити пропозиції щодо вдосконалення механізмів забезпечення участі молоді в

публічному управлінні в контексті євроінтеграції України.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В сучасних умовах формування демократичної, соціальної, правової держави, ринкової економіки, дієвого громадянського суспільства потрібна ефективна співпраця органів влади та інститутів громадянського суспільства. І саме публічне управління є таким, що поєднує владу, бізнес та суспільство й створює підстави для побудови демократичного, солідарного суспільства.

У публічному управлінні всі учасники виступають на рівних позиціях, включаючи державні структури, а також інші зацікавлені сторони. Багаторівневе управління є принципом, що використовується для прийняття рішень і відображає різні аспекти цього процесу, замість традиційного, монетричного методу керування де політика формується зверху до низу [8]. Європейські стандарти участі молоді в публічному управлінні обґрунтовують сутність молодіжної політики, а також здійснюють регулярний моніторинг та оцінку потреб і проблем молоді.

Вагомий внесок у розвиток молодіжної політики на світовому рівні зробила Організація Об'єднаних Націй, прийнявши низку документів, що проголошували нові ідеї стосовно молоді. Так, держави-члени ООН ще у 1965 році вперше визначилися щодо позиції стосовно молоді, схваливши Декларацію про поширення серед молоді ідеалів миру, взаємної поваги та взаєморозуміння між народами. Згодом, Генеральна Асамблея ООН прийняла рішення про те, що 1985 рік був оголошений Міжнародним молодіжним роком, що проходив під гаслом «Участь, розвиток, мир». Цим акцентувалась увага міжнародної громадськості на важливості ролі, яку відіграє молодь у світі, і на її значному потенційному внеску в розвиток людства.

Становлення та активний розвиток молодіжної політики знаходиться і у фокусі постійної уваги багатьох європейських структур, таких як: Європейська Комісія, Європейський Парламент, Асамблея Європейських Регіонів, Комітет Регіонів, Комітет у Справах молоді, Європейський Молодіжний Форум, Європейський Соціально-економічний Комітет. Розглядаючи європейські стандарти забезпечення участі молоді в публічному управлінні, слід охарактеризувати важливі аспекти, що дали поштовх до розвитку молодіжної політики країн-членів ЄС. У 2001 році Європейська Комісія ухвалила Білу Книгу молоді «Новий імпульс для європейської моделі», що створила новий механізм співробітництва в молодіжній сфері [7]. Аналізуючи європейські стандарти забезпечення участі молоді в публічному управлінні, слід розглянути і стратегію молодіжної політики ЄС «Стратегія для молоді: інвестиції та розширення можливостей» (на період 2010-2018 рр.). Єврокомісія ЄС затвердила Стратегію 27 листопада 2009 року після проведення конструктивного діалогу з 40 тисячами молодих людей. Стратегія визначає два основних завдання молодіжної політики: створення рівних можливостей для молоді у сфері освіти та працевлаштування і заохочення активної громадянської позиції та соціальної інтеграції [14].

Президент України Володимир Зеленський 18 травня 2021 року підписав Закон «Про основні засади молодіжної політики» № 1414-IX, який Верховна Рада ухвалила 27 квітня 2021 року. Закон імплементує в українське законодавство більшість положень Європейської хартії про участь молоді в суспільному житті на місцевому та регіональному рівнях. Документ визначає, що молодь – це люди віком від 14 до 35 років. Саме цим законом запроваджуються дієві механізми залучення молоді до процесу вироблення й ухвалення рішень на державному рівні. Так на національному рівні – через Національну раду з питань молоді при Кабінеті Міністрів України; на місцевому – через молодіжні ради та радників з питань молоді.

Закон також урегулює питання діяльності Українського молодіжного фонду. Згідно з документом, Фонд є бюджетною установою, що виконує спеціальні функції щодо сприяння реалізації завдань молодіжної політики. Міністерство молоді та спорту України несе

відповідальність за спрямування та координацію діяльності його голови. Фонд забезпечує політику прозорості через збалансовану структуру управління та відкритість їхнього формування.

Згідно з думкою Глави держави, оновлення молодіжного законодавства та введення дієвих фінансових інструментів допоможуть створити реальні можливості для кожної молодої людини жити та працювати в Україні.

У країнах ЄС існують різні моделі молодіжної політики, які базуються на певних критеріях (нормативно-правове забезпечення, рівень демократії, культурно-національні традиції тощо), розроблені Д. Галлі та С. Паугамом:

- універсалістська модель (країни Західної Європи та Скандинавії) є найбільш демократичною моделлю, що характеризується одночасно і контролем молодіжних громадських організацій державою, наданням широкої свободи дій. Специфічним для цієї моделі є відсутність міністерства у справах молоді;

- протекціоністська модель (країни Центральної Європи) передбачає надання підтримки, захисту, стимулювання молоді зі сторони держави, а молодіжні громадські організації закладають основи громадянського суспільства;

- громадівська модель (Великобританія) характеризується мінімальним втручанням держави в діяльність молодіжних громадських організацій, а реалізація молодіжної політики від держави делегується інститутам громадянського суспільства;

- централізована модель (країни Середземномор'я) передбачає централізований підхід до формування і реалізації молодіжної політики (зосередження на національному рівні), слабке залучення молодіжних громадських організацій, органів місцевого самоврядування та бізнесу [2].

Протекціоністська модель країн Центральної Європи є найбільш актуальною для України, тому що охоплює широкі кола молоді різного віку. Робота з молоддю ведеться на професійній основі та впроваджується інститутами держави та громадянського суспільства. В більшості європейських країн молодіжна політика, як і молодіжне законодавство, являють собою конкретний молодіжний сектор, який є одним із складових напрямків діяльності окремої держави.

Задля виокремлення окремих стандартів забезпечення участі молоді в публічному управлінні, перелічимо документи, які їх містять:

- Всесвітня програма дій, що стосується молоді, до 2000 року і на наступний період (ООН);

- Біла книга молоді «Новий імпульс для європейської молоді» (ЄС);

- Європейська хартія про участь молоді в місцевому та регіональному житті (РЄ);

- Хартія з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини (РЄ);

- Інструмент самостійної оцінки молодіжної політики (РЄ);

- Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про молодіжну роботу;

- Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо доступу молоді до прав;

- Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про сприяння та визнання неформальної освіти/навчання молоді;

- Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи державам-учасникам стосовно доступу молодих людей з неблагополучних районів до соціальних прав.

До того ж, результати досліджень «Молодь України 2019» засвідчують доволі високий інтерес та готовність молоді брати участь у розвитку своєї громади.

Одним з найбільших викликів, що перешкоджає участі молоді в публічному управлінні, є несерйозний підхід до них з боку державних органів і суспільства, а також низький рівень зацікавленості самої молоді в браті участь у процесах публічного управління.

Таблиця 1

Готовність молоді брати участь у діяльності ОТГ

Розробка та реалізація молодіжних проєктів та ініціатив	77
Створення молодіжних ініціативних груп та організацій	76
Участь у громадському контролі	73
Участь у громадських зборах та слуханнях	72
Розробка та реалізація стратегій та проєктів щодо розвитку ОТГ	69
Мати представництво у виконавчих органах ОТГ	68,5
Мати представництво у громадських радах	67

Джерело: [6]

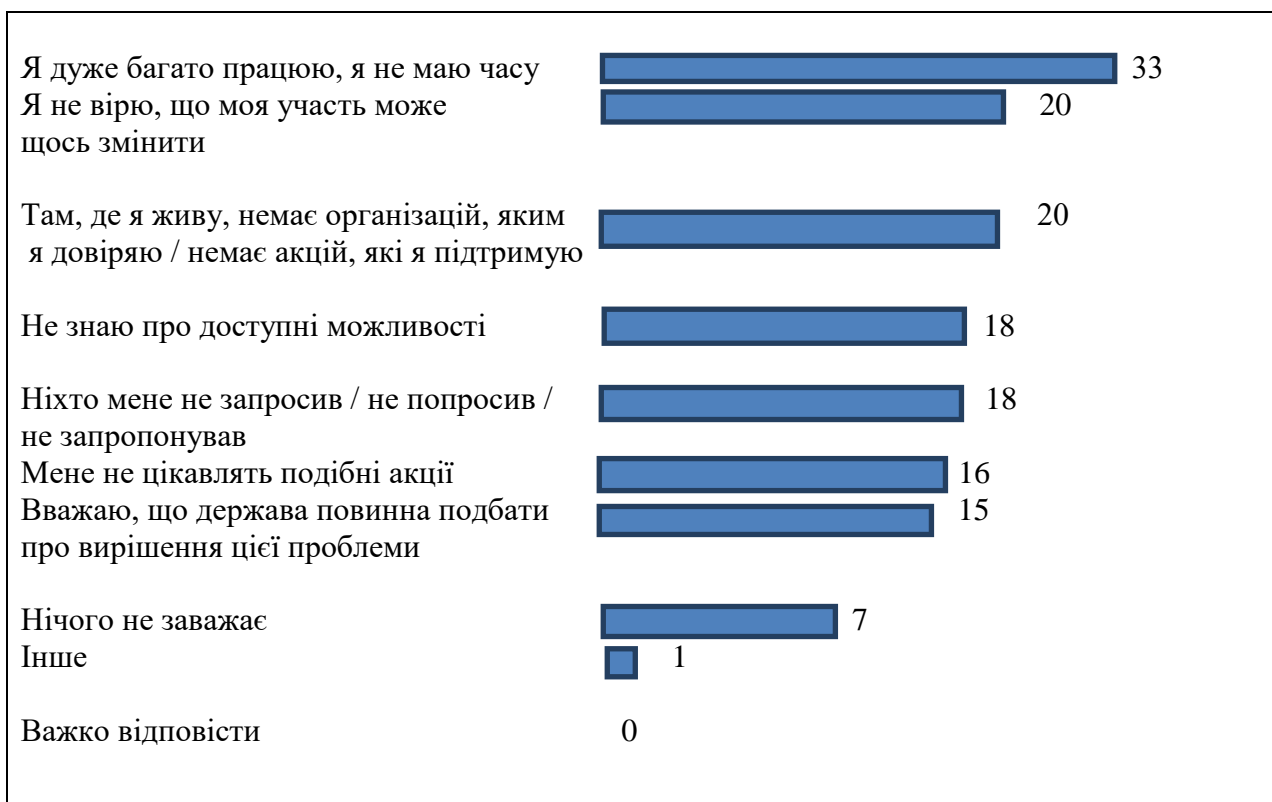
У звіті Генерального Секретаря Ради Європи відзначаються ефективні та стійкі механізми для побудови діалогу, проведення консультацій та співпраця між громадянським суспільством та органами влади на всіх рівнях» як важливі фактори, які «надають можливість усім фізичним особам та суспільним групам брати участь у процесі прийняття демократичних рішень. Дійсно, у країнах Європи все більше визнається необхідність запровадження законодавчих механізмів чи різноманітних моделей, які сприятимуть участі громадськості. У даному звіті слушно відзначено, що в деяких країнах «модель працює досить успішно. У інших країнах як модель, так і заклади, відповідальні за надання громадських консультацій та загальну участь громадськості, є малоефективними та часто існують скоріше формально». У «найгірших випадках» уряд намагається «контролювати громадські ініціативи» [10].

Механізми співпраці органів влади всіх рівнів та молоді є популярними в більшості країн Європейського Союзу, активно застосовуються в роботі міжнародних організацій (Рада Європи, Європейська комісія тощо), а також у процесах міжвідомчого співробітництва з питань молоді та взаємодії між органами влади, відповідальними за молодь на рівні міжнародних організацій та союзів (зокрема, серед держав-членів Ради Європи та членів Європейського Союзу) [11].

Європейський центр знань про молодіжну політику – мережа національних кореспондентів, які є спеціалістами з питань молодіжної політики, відповідальними за збір національних даних, є аналітичним центром, діяльність якого спрямована на підвищення знань про контекст і потреби молодих людей в Європі, поточні та майбутні виклики, які стоять перед ними у підтримці діяльності партнерства. Центр є онлайн-овою базою даних, яка має на меті забезпечити молодіжний сектор єдиним пунктом доступу до надійних знань та інформації про ситуацію молоді в Європі. Діяльність Центру спрямована на посилення передачі знань між сферами досліджень, політики та практики шляхом збору та поширення інформації про молодіжну політику, дослідження та практику в Європі та за її межами [13].

Таблиця 2

**Розподіл відповідей на запитання:
«Що заважає Вам брати більш активну участь у громадській діяльності?» (%)**

Джерело: [6]

У 32 європейських країнах існують національні координатори, мережі місцевих постачальників інформації та співпраця партнерів, які можуть виступати в якості контактних пунктів в європейській мережі «Євродеск». Офіс у Брюсселі полегшує управління та координацію у мережі «Євродеск», її діяльність та надання послуг [12].

Важливе значення країни-члени ЄС приділяють безпосередній участі молоді при формуванні та реалізації молодіжної політики. Ефективними методами є: широке громадське й експертне обговорення потреб та проблем молоді, стратегії їх задоволення та вирішення, оцінка та моніторинг, діалог, партнерство та співпраця з молодіжними громадськими організаціями, якісне та своєчасне інформування молоді, підтримка волонтерства та молодіжних проєктів, ініціатив тощо [5].

Молодіжна стратегія ЄС на 2019-2027 рр. визначає пріоритетами 11 галузей, що мають на меті забезпечити більші та рівні можливості для молодих людей у сфері освіти й на ринку праці та заохочувати молодь до активної участі у публічному управлінні [15]. Пріоритетні напрямки щодо участі молоді в Україні, зокрема в умовах євроінтеграції, повинні, окрім загальноукраїнської стратегії, ґрунтуватись також на міжнародних стратегіях.

Аналізуючи стан України щодо участі молоді в публічному управлінні, слід акцентувати увагу на недосконалому механізмі щодо участі молоді в цій сфері. Тому першочерговими кроками у вдосконаленні публічного управління України є: нормативно-правовий, інституційно-функціональний, програмно-цільовий, ресурсний механізми, а пріоритетними напрямками: звуження цільової групи шляхом зміни вікових меж (з 14-35 років до 14-29 років); визнання та стимулювання розвитку неформальної освіти; розвиток компетентностей для отримання молоддю певних знань, умінь та навичок для повноцінної

участі в публічному управлінні молодіжною політикою; політики розвитку сільської молоді; посилення громадянської освіти молоді.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Одержані результати дослідження дали змогу вирішити завдання щодо обґрунтування теоретико-правових основ та визначення напрямів вдосконалення публічного управління у сфері молодіжної політики України в умовах євроінтеграції. Узагальнивши результати дослідження, можна сформулювати низку висновків і рекомендацій, що мають теоретичне і практичне значення: проаналізовано теоретико-методичні аспекти дослідження діяльності молоді як суспільного явища в публічному управлінні. Враховуючи загальні теоретичні розробки, обґрунтовано необхідність комплексного підходу до визначення «публічного управління молодіжною політикою України», що розглядається як сукупність інституційно-функціональних, нормативно-правових, програмно-цільових та ресурсних інструментів, методів, важелів публічного управління, зорієнтованих на забезпечення діяльності молоді у формуванні та реалізації; беручи до уваги європейські стандарти діяльності молоді в публічному управлінні, необхідно здійснити ретельний аналіз даної ситуації за для покращення публічного управління молодіжною політикою України в умовах євроінтеграції; озкрито поняття “молодіжна політика” – це динамічна система, яка змінюється як під впливом зовнішніх чинників (соціально-економічних, політичних змін і тому подібних), так і внутрішніх (зміна цінностей, інтересів, орієнтирів самої молоді). Вважаємо доцільним використовувати моделі молодіжної політики країн ЄС:

- універсалістська модель (країни Західної Європи та Скандинавії) яка, є найбільш демократичною моделлю, що характеризується одночасно і контролем молодіжних громадських організацій державою, наданням широкої свободи дій. Специфічним для цієї моделі є відсутність міністерства у справах молоді;

- протекціоністська модель (країни Центральної Європи) яка, передбачає надання підтримки, захисту, стимулювання молоді зі сторони держави, а молодіжні громадські організації закладають основи громадянського суспільства;

- громадівська модель (Великобританія) яка, характеризується мінімальним втручанням держави в діяльність молодіжних громадських організацій, а реалізація молодіжної політики від держави делегується інститутам громадянського суспільства;

- централізована модель (країни Середземномор'я) яка, передбачає централізований підхід до формування і реалізації молодіжної політики (зосередження на національному рівні), слабе залучення молодіжних громадських організацій, органів місцевого самоврядування та бізнесу.

В більшості європейських країн молодіжна політика, як і молодіжне законодавство, являють собою конкретний молодіжний сектор, який є одним із складових напрямків діяльності окремої держави.

Література

1. Головатий М. Ф. Соціологія молоді: Курс лекцій. Київ, 2006. 304 с.
2. Кербаль М. Зарубіжний досвід формування нормативно-правової бази щодо молодіжної політики. С. 123-129. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/ukrpolituk/3/15.pdf>
3. Коваль Г. В. Розвиток державної молодіжної політики: теорія, методолгія, механізми реалізації [монографія] / Г. В. Коваль. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 432 с.
4. Молодіжний і дитячий рух в Україні: історія та генезис / уклад.: В. В. Барабаш, О. О. Булавін. Київ, 1993. 117 с.
5. Молодь Києва: вироблення ефективної політики у відповідь на виклики часу. Інформаційно-аналітичне дослідження. Лабораторія законодавчих ініціатив. К., 2006. URL: http://www.parlament.org.ua/docs/files/8/1164030465_ans.pdf

6. Молодь України – 2015 : Міністерство молоді та спорту України за підтримки системи ООН в Україні. Київ, 2015. 88 с. URL: https://www.gfk.com/fileadmin/user_upload/dyna_content/UA/Molod_Ukraine_2015_UA.pdf
7. Овчар О. М., Галаган М. О. Сучасні тенденції молодіжної політики Європейського Союзу: досвід для України. URL: http://archive.nbu.gov.ua/e-journals/tppd/20107/zmist/R_2/11Ovchar.pdf
8. Публічна політика та управління: наук. розробка / авт. кол.: С. О. Телешун, О. Р. Титаренко, С. В. Ситник, С. І. Вировий. К.: НАДУ, 2010. 36 с.
9. Соціологія молоді / под ред. проф. В. Т. Лисовського. СПб., 1996. 362 с
10. Участь громадськості в процесі прийняття рішень. Огляд стандартів та практик у країнах-членах Ради Європи. URL: http://ecnl.org/wpcontent/uploads/2016/08/Overview-of-participation-standarts_Ukr.pdf
11. Хохич І. Активізація співпраці молоді з органами влади: державноуправлінський аспект. Державне управління та місцеве самоврядування, 2013. Вип. 4 (19). С. 168-176
12. EuroDesk. URL: <http://www.eurodesk.org/>
13. European Knowledge Centre on Youth Policy. URL: <http://pjpeu.coe.int/en/web/youth-partnership/knowledge/-ексуп>
14. OnrenewedframeworkforEuropeancooperationintheyouthfield(2010-2018): Councilresolutionof 27.11.2009. URL: http://ec.europa.eu/youth/pdf/doc1648_en.pdf
15. On the European Union Youth Strategy 2019-2027 (Adoption): Resolution 13940/18. URL: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14080-2018-INIT/en/pdf>
16. Statute of the European Youth Centre and the Statute of the European Youth Foundation: Council of Europe, Committee of Ministers Resolution (98) 31. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=512499&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75>

References

1. Holovatyi M. F. Sotsiologhiia molodi: Kurs lektsii. Kyiv, 2006. 304 s.
2. Kerbal M. Zarubizhnyi dosvid formuvannia normatyvno-pravovoi bazy shchodo molodizhnoi polityky. S. 123-129. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/ukrpolituk/3/15.pdf>
3. Koval H. V. Rozvytok derzhavnoi molodizhnoi polityky: teoriia, metodolhiia, mekhanizmy realizatsii [monohrafiia] / H. V. Koval. Mykolaiv : Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 2013. 432 s.
4. Molodizhnyi i dytiachyi rukh v Ukraini: istoriia ta henezyz / uklad.: V. V. Barabash, O. O. Bulavin. Kyiv, 1993. 117 s.
5. Molod Kyieva: vyroblennia efektyvnoi polityky u vidpovid na vyklyky chasu. Informatsiino-analitychne doslidzhennia. Laboratoriia zakonodavchikh initsiatyv. K., 2006. URL: http://www.parlament.org.ua/docs/files/8/1164030465_ans.pdf
6. Molod Ukrainy – 2015 : Ministerstvo molodi ta sportu Ukrainy za pidtrymky systemy ООН v Ukraini. Kyiv, 2015. 88 s. URL: https://www.gfk.com/fileadmin/user_upload/dyna_content/UA/Molod_Ukraine_2015_UA.pdf
7. Ovchar O. M., Halahan M. O. Suchasni tendentsii molodizhnoi polityky Yevropeiskoho Soiuzu: dosvid dlia Ukrainy. URL: http://archive.nbu.gov.ua/e-journals/tppd/20107/zmist/R_2/11Ovchar.pdf
8. Publichna polityka ta upravlinnia: nauk. rozrobka / avt. kol.: S. O. Teleshun, O. R. Tytarenko, S. V. Sytnyk, S. I. Vyrovyi. K.: NADU, 2010. 36 s.
9. Sotsyolohiia molodezhy / pod red. prof. V. T. Lysovskoho. SPb., 1996. 362 s
10. Uchast hromadskosti v protsesi pryiniattia rishen. Ohliad standartiv ta praktyk u krainakh-chlenakh Rady Yevropy. URL: http://ecnl.org/wpcontent/uploads/2016/08/Overview-of-participation-standarts_Ukr.pdf
11. Khokhych I. Aktyvizatsiia spivpratsi molodi z orhanamy vlady: derzhavnoupravlinskyi

aspekt. Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia, 2013. Vyp. 4 (19). S. 168-176

12. EuroDesk. URL: <http://www.eurodesk.org/>

13. European Knowledge Centre on Youth Policy. URL: <http://pjpeu.coe.int/en/web/youth-partnership/knowledge/-/ekcyp>

14. On renewed frame work for European cooperation in the youth field(2010-2018):

Council resolution of 27.11.2009. URL: http://ec.europa.eu/youth/pdf/doc1648_en.pdf

15. On the European Union Youth Strategy 2019-2027 (Adoption): Resolution 13940/18. URL: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14080-2018-INIT/en/pdf>

16. Statute of the European Youth Centre and the Statute of the European Youth Foundation: Council of Europe, Committee of Ministers Resolution (98) 31. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=512499&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75>